

+

+

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
 ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
 מועד הבחינה: קיץ תשס"ו, 2006
 מספר השאלון: 221,022106

מדינת ישראל
משרד החינוך התרבות והספורט

ה י ס ט ו ר י ה

(לימודי חובה – חלק ב)

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שתיים.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
 חובה לענות על שאלות בפרק הראשון והשני,
 ולבחור באחד מהפרקים השלישי או הרביעי.
פרק ראשון	—	(25 × 1)	—	25	נקודות
פרק שני	—	(20 × 2)	—	40	נקודות
פרק שלישי או פרק רביעי	—	(25 × 1) + (10 × 1)	—	35	נקודות
סה"כ	—		—	100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

- ד. הוראות מיוחדות: (1) ענה על השאלות על פי ההנחיות ועל פי מה שלמדת.
 (2) קרא בעיון את השאלות, וענה אך ורק על מה שנשאלת.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
 רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

+

+

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון – בין שתי מלחמות העולם (25 נקודות)

בפרק זה ארבעה נושאים, ובכל נושא שתי שאלות.

ענה על אחת מהשאלות 1-8.

ברית-המועצות

1. **א.** הצג אחד מנושאי המחלוקת בין סטלין לטרוצקי, והסבר סיבה אחת לניצחונו של סטלין במאבק על הירושה. (13 נקודות)
- ב. הצג שני צעדים שנקט השלטון הקומוניסטי כלפי היהודים בתקופת לנין, והסבר מה רצה השלטון להשיג באמצעות צעדים אלה. (12 נקודות)
2. **א.** הצג שלושה צעדים שנקט סטלין במדיניות הפנים, והסבר כיצד חיזק אחד מצעדים אלה את המשטר הטוטליטרי בברית-המועצות. (15 נקודות)
- ב. ציין אחת מהתכניות לריכוז טריטוריאלי של היהודים, שהחליט עליהן השלטון הקומוניסטי בברית-המועצות. הסבר מדוע החליט השלטון על תכנית זו, ומה הייתה התוצאה שלה. (10 נקודות)

פולין

3. **א.** הסבר את הקשיים שהתעוררו בפולין בנושאי ביטחון ועיצוב הגבולות. (13 נקודות)
- ב. הצג את הפעילות של הציונים בפולין בשלושה תחומים. (12 נקודות)
4. **א.** הסבר את הקשיים שהתעוררו בפולין בגלל ריבוי המיעוטים הלאומיים שבה. (12 נקודות)
- ב. קרא את הקטע שלפניך מאמנת המיעוטים שנחתמה עם פולין, וענה על השאלה שאחריו.
"...אזרחי פולין, הנמנים עם מיעוטים לאומיים, דתיים או לשוניים, ייהנו מאותו טיפול ומאותן ערבויות חוקיות או ממשיות, שמהם נהנים האזרחים הפולנים האחרים..."
מהי ההתחייבות בקטע?
הבא שתי דוגמאות מהיחס אל היהודים בפולין: דוגמה אחת למימוש התחייבות זו, ודוגמה אחת להפרה שלה.
(13 נקודות)

/המשך בעמוד 3/

ארצות-הברית

5. א. הצג שתי התפתחויות בתחום הכלכלי-חברתי שאפיינו את ארצות-הברית בשנות ה-20, והסבר את המדיניות הכלכלית של הממשל בארצות-הברית בתקופה זו. (15 נקודות)
- ב. בחר באחד משלושת הארגונים: הוועד היהודי האמריקני, הקונגרס היהודי האמריקני, הגוינט. הסבר מדוע הוקם ארגון זה, ותאר שתי פעולות שלו. (10 נקודות)
6. א. הסבר שני גורמים למשבר הכלכלי הגדול, והצג שלושה ביטויים של משבר זה בתחום הכלכלי-חברתי. (15 נקודות)
- ב. הסבר מה אפיין את התנועה הציונית בארצות-הברית בין שתי מלחמות העולם. (10 נקודות)

צרפת

7. א. הסבר את הקשיים של צרפת בין שתי מלחמות העולם בתחום החברתי ו/או הכלכלי. (13 נקודות)
- ב. קרא את הקטע שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.
"בני דתנו שהיגרו לצרפת לאחרונה אינם מכירים היטב את המנטליות ואת המנהגים הצרפתיים. אם המהגרים אינם מאושרים כאן, תנו להם ללכת. הם אורחים שהתקבלו בחום, אבל אל להם לזעזע את קיומנו כאן".
(מעובד מדבריו של נשיא הקונסיסטואר היהודי, רובר דה רוטשילד, 1935)
- הסבר את הביקורת של הדובר בקטע כלפי "היהודים הזרים".
מה גרם לביקורת זו?
(12 נקודות)
8. א. מה הייתה מדיניות הביטחון של צרפת בין שתי מלחמות העולם?
הסבר את ההשפעה של תוצאות מלחמת העולם הראשונה על מדיניות זו. (15 נקודות)
- ב. הצג את המאפיינים של היהודים "הוותיקים" בצרפת. (10 נקודות)

פרק שני – גרמניה בימי הרייך השלישי,

מלחמת העולם השנייה והשואה (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על שתי שאלות, לפי אחת מהאפשרויות האלה:
ענה על שתיים מהשאלות 9-11.

או

ענה על אחת מהשאלות 9-11, ועל אחת מהשאלות 12-13.
(לכל שאלה – 20 נקודות)

9. **האידאולוגיה הנאצית, מדיניות הפיוס, ועידת אוויאן**

- אם בחרת בשאלה זו, ענה רק על שניים מהסעיפים א-ג.
- א.** הסבר שלנשה מעיקרי האידאולוגיה הנאצית. (10 נקודות)
- ב.** מדוע נקטה בריטניה את "מדיניות הפיוס", ומה הייתה ההשפעה של מדיניות זו על היטלר? (10 נקודות)
- ג.** הצג שני טיעונים של נציגי המדינות שהשתתפו בוועידת אוויאן (1938). מה הייתה ההשפעה של תוצאות הוועידה על מדיניותו של היטלר? (10 נקודות)

10. **תחילת מלחמת העולם השנייה**

- א.** הסבר את הסיבות להצלחת הצבא הגרמני בשנתיים הראשונות של המלחמה. (10 נקודות)
- ב.** מה היו עיקרי ההוראות ב"איגרת הבזק" של היידריך (ספטמבר 1939)? (10 נקודות)

11. **מרד בגטו או הצטרפות לפרטיזנים?**

- היו גטאות שבהם חברי המחתרת התלבטו בין שתי דרכי לחימה: מרד בגטו או הצטרפות לפרטיזנים.
- הסבר את השיקולים שהשפיעו על ההחלטה באיזו דרך לחימה לבחור. בתשובתך התייחס למטרות ולקשיים של כל אחת מהדרכים. (20 נקודות)

שם לב: מותר לענות רק על אחת מהשאלות 12-13.

12. תוניסיה בימי הכיבוש הנאצי (נובמבר 1942 עד מאי 1943)

- א. מה הייתה מטרת הנאצים בכיבוש תוניסיה (נובמבר 1942)? (5 נקודות)
- ב. הסבר את השיקולים של הנאצים בביצוע מדיניותם כלפי היהודים בתוניסיה. הצג שלושה צעדים שנקטו הנאצים כלפי היהודים בתוניסיה. (15 נקודות)

13. היישוב היהודי בזמן מלחמת העולם השנייה

- א. הסבר את המדיניות של הנהגת היישוב היהודי כלפי בריטניה בזמן מלחמת העולם השנייה. מדוע הכריז אצ"ל על מרד נגד בריטניה בתחילת שנת 1944? (12 נקודות)
- ב. מהו "הסזון"? הסבר שיקול אחד שהביא את הנהגת היישוב לנקוט מדיניות זו. (8 נקודות)

עליך לענות על שאלות באחת משתי האפשרויות:

אפשרות א' – פרק שלישי (בעמודים 6-7) אן אפשרות ב' – פרק רביעי (בעמודים 8-9).

פרק שלישי – אפשרות א' (35 נקודות)

ענה על שתי שאלות:

על אחת מהשאלות בנושא ההרחבה על השנים 1945-1950 (שאלות 14-16),
ועל אחת מהשאלות ביחידת הגישור על שנות ה-50 וה-60 (שאלות 17-19).

נושא הרחבה: נושאים נבחרים מתולדות ישראל והעמים 1945-1950

ענה על אחת מהשאלות 14-16 (25 נקודות).

14. מדיניות בריטניה, "תנועת המרי העברי"

- א.** הסבר את המדיניות של בריטניה בשאלת ארץ-ישראל כפי שהוצגה בנאום בוויין (נובמבר 1945), והצג שני צעדים שנקט השלטון הבריטי למימוש מדיניות זו.
(13 נקודות)
- ב.** מה הייתה "תנועת המרי העברי"? ציין שתי פעולות שנעשו במסגרתה.
(12 נקודות)

15. "המלחמה הקרה", הדיון באו"ם בשאלת ארץ-ישראל

- א.** הסבר את הגורמים ליריבות בין שתי המעצמות הגדולות שהובילה ל"מלחמה הקרה".
(10 נקודות)
- ב.** למרות היריבות בין שתי המעצמות, שתיהן תמכו בהחלטה שהתקבלה באו"ם בשאלת ארץ-ישראל, בכ"ט בנובמבר 1947.
מה הייתה ההחלטה שהתקבלה?
הסבר מדוע תמכה כל אחת מהמעצמות בהחלטה זו.
(15 נקודות)

16. מלחמת העצמאות, הכרזת המדינה

- א.** ציין שני מוקדי לחימה בין הערבים ליהודים בארבעת החודשים הראשונים של מלחמת העצמאות, והסבר את הקשיים של היישוב היהודי בכל אחד משני המוקדים שציינת.
(13 נקודות)
- ב.** הצג שני טיעונים בעד ושני טיעונים נגד ההכרזה על הקמת מדינת ישראל ב-14 במאי 1948.
(12 נקודות)

/המשך בעמוד 7/

יחידת גישור: המזרח התיכון ומדינת ישראל בשנות ה-50 וה-60

ענה בקצרה על אחת מהשאלות 17-19 (10 נקודות).

17. הצג גורם אחד למגמת האִיחוד וגורם אחד למגמת הפיצול בין מדינות ערב במזרח התיכון בשנות ה-50 וה-60.

18. מדוע החליטה ישראל לצאת למלחמת סיני (אוקטובר 1956)?

19. הצג שתי השפעות של מלחמת ששת הימים על מדינת ישראל.

/המשך בעמוד 8/

פרק רביעי – אפשרות ב' (35 נקודות)

ענה על שתי שאלות:

על אחת מהשאלות ביחידת המבוא על השנים 1945-1950 (שאלות 20-22),
ועל אחת מהשאלות בנושא ההרחבה על שנות ה-50 וה-60 (שאלות 23-25).

יחידת מבוא: נושאים נבחרים מתולדות ישראל והעמים 1945-1950

ענה בקצרה על אחת מהשאלות 20-22 (10 נקודות).

20. הצג שני גילויים של "המלחמה הקרה".

21. הצג שני גורמים שהביאו לסיום המנדט הבריטי בארץ-ישראל.

22. הצג את עיקרי ההחלטה שהתקבלה באו"ם בשאלת ארץ-ישראל, בכ"ט בנובמבר 1947.

נושא הרחבה: המזרח התיכון ומדינת ישראל בשנות ה-50 וה-60

ענה על אחת מהשאלות 23-25 (25 נקודות).

23. מצרים בתקופת שלטונו של נאצר

א. קרא את הקטע שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

"ברור שהיה צורך להעלות את הפיריון החקלאי, אולם תכנית הפיתוח של מצרים הייתה מכוונת גם אל התיעוש. כדי לתת פורקן ללחץ הגובר של האוכלוסייה על שטח אדמה מוגבל יחסית, היה צורך ליצור פוטנציאל ייצור ואפשרויות תעסוקה מחוץ למגזר החקלאי".
(מעובד מתוך פ"ג וטיקיוטיס, תולדותיה של מצרים, עמ' 387)

הסבר את המדיניות של נאצר לפיתוח מצרים, על פי הקטע, והצג שני צעדים שנקט נאצר להגשמת מדיניות זו. (13 נקודות)

ב. הצג שתי פעולות של נאצר במדיניות החוץ, והסבר את המטרה של כל אחת מהן. (12 נקודות)

24. עלייה וקליטה בשנות ה-50

א. ציין שני דפוסי פעולה של מדינת ישראל בארגון העלייה מארצות האסלאם בשנות ה-50, והצג את המאפיינים של אחד מדפוסי פעולה אלה. (10 נקודות)

ב. הסבר את הקשיים של מדינת ישראל בקליטת העולים בשנות ה-50 בשניים מהתחומים: דיור, חינוך, תעסוקה. (15 נקודות)

25. מלחמת יום כיפור

א. הסבר מדוע הופתעה מדינת ישראל כאשר החלה מלחמת יום כיפור (אוקטובר 1973). (10 נקודות)

ב. הסבר את ההשפעות של מלחמת יום כיפור על מדינת ישראל. (15 נקודות)

ב ה צ ל ח ה !

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך התרבות והספורט